

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVIII (63) • ŠTEV. (Nº) 28

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 15 de julio - 15. julija 2010

EFETA

ANDREJ FINK

V teh dneh in tednih je bilo v Sloveniji, kot zadnja leta v tem času, več srečanj s temo izseljenstva. Ta snov je vedno pestra in raznolika. Naj bo tukaj ponovljena domneva, da živi ena petina slovenskega naroda zunaj meja Republike Slovenije. Iz tega naravno sledi več ugotovitev.

Problematika je prav zaradi visokega števila omenjenih še kako aktualna in za slovensko državo upoštevanja vredna. Zavedati se je treba, da je enotni skupni slovenski kulturni, gospodarski in znanstveni prostor (o katerem je tekla beseda v Državnem zboru) stvarnost, na kateri je nujno treba graditi prihodnost. Univerzalno slovenstvo je dejstvo in iz njega je treba znati izluščiti primerne zaključke. Upoštevat je treba tudi, da je bil slovenski narod v prejšnjih stoletjih zaradi razdalj nepovezan, v zadnjih desetletjih pa iz znanih razlogov razklan in neprodušno ločen. To razklanost skušamo v zadnjih letih premostiti, kar ni lahko. Tem naporom neizrečeno, neformalno, a dovolj prepoznavno nasprotujejo nekateri, ki bi še vedno radi imeli pod nadzorom tokrat ves slovenski svet, z diasporo vred. Če tega nadzora ne morejo dovolj učinkovito izvajati, pa skušajo zmanjševati pomen izseljenstva. Ne zavedajo se, da s tako držo Sloveniji jemljejo pluralnost in dimenzijo.

Tudi za uradno Slovenijo velja, kar je v Svetem pismu zapisano, ko so Kristusu pripeljali gluhonemega, da bi ga ozdravil. Dotaknil se ga je in izrekel besedo „Efeta!“, kar v aramejščini pomeni: „Odpri se!“ Tudi mi bi radi danes izrekli to besedo, seveda v neprimerljivi razdalji od Tistega, ki je takrat s tako učinkovitostjo dosegel ozdravljenje in bistveno spremembo v življenju prizadetega. Tudi mi bi danes radi rekli: *Slovenija, odpri se!*

Opazne so še vedno neke mrene, tančice ali filtri, ki zamegljujejo sliko in ne dopuščajo odprtega in neposrednega pretoka in izmenjav. Te mrene oz. tančice pa so paradoksalno nekaj zelo trdega in so neprebojne kot oklep. Dokler jih ne bomo mogli odstraniti, svetovni slovenski prostor ne bo postal odprto morje, kjer bi se dalo zadihati s polnimi pljuči. Včasih ima človek vtis, da nekateri v celoti in v jedru ne razumejo izseljenstva in ne vedo, kaj z njim. Zato moramo nenehno opozarjati slovensko javnost, ki je medijsko že tako malo ali nič obveščena o njem (s častno izjemo *Družine*), da se osvesti in bolj odprto gleda in upošteva ta živi in dejavni pojav v življenju našega naroda.

(Po Družini)

SEJA SVETA VLADE

V torek, 6. julija je potekala četrta seja Sveta vlade RS za Slovence po svetu. Svet je stalno posvetovalno telo, ki opravlja naloge na podlagi 22. in 23. členov Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja. Svet sestavljajo predsednik sveta (predsednik vlade), podpredsednik sveta (minister brez resorja, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu), in 19 članov. Od tega je šest predstavnikov državnih organov in institucij ter organizacij civilne družbe iz Republike Slovenije in 13 predstavnikov Slovencev po svetu. Svet kot posvetovalno telo sodeluje pri oblikovanju in izvajanju politike ter pripravi strategije na področju skrbi za Slovence po svetu.

Seja se je začela ob 11. uri v veliki sejni dvorani (Gregorčičeva 27, Ljubljana). Prisotni so bili, poleg predsednika vlade Boruta Pahorja, delegati izseljenških skupnosti (razen dveh odsotnih), minister dr. Boštjan Žekš, državni sekretar dr. Boris Jesih, ministri vlade in letos tudi predsedniki društev, ki se v Sloveniji ukvarjajo s problematiko izseljenstva in delujejo z izseljenškimi ustanovami.

Po uvodnem nagovoru predsednika Pahorja, ki je med drugim govoril o stanju Slovenije in delu vlade, so povzeli besedo prisotni člani Sveta. Po skupnem enournem razglabljanju so se vsi v predvorani še fotografirali, nakar je predsednik vlade zapustil zasedanje, ki ga je naprej vodil minister Žekš.

Kar nekaj posebnih snovi je bilo podanih v teku razgovora, ki je v celoti trajal skoraj tri ure. Vsak član je podal kratko sliko delovanja skupnosti na območju, ki ga zastopa, nato pa predstavil razne težave, s katerimi se srečujejo izseljenci in nakazal možne rešitve. Razvidno je, da so slovenske skupnosti po svetu različne, a se srečujejo s podobnimi težavami. Eden od poudarkov debate je bil, da se mladi vračajo k dejavnostim v okviru društev in da iščejo nove oblike sodelovanja med seboj in z matično do-

Iskanje novih poti

movino. Pri tem učenje in ohranjanje slovenskega jezika ostaja ena izmed prioriteten nalog. Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu je povedal, da se na Uradu oblikuje s e z n a m znanstvenikov in strokovnjakov slovenskega rodu z namenom, da se doseže njihova izmenjava in pospeši sodelovanje na znanstvenem področju. Govora je bilo tudi o sodelovanju izseljenških skupnosti pri delovanju gospodarske diplomacije.

Ni moglo manjkati vprašanje državljanstva, ki je stalno zanimanje slovenskih potomcev. Na seji so sicer ugotovili, da je 90 odstotkov vlog za pridobitev državljanstva rešenih ugodno, kar pomeni, da se ovire pri reševanju vlog umikajo. „To je posledica praktičnih rešitev, potrebne pa bi bile tudi zakonske spremembe, za kar pa bo potrebno širše soglasje,“ je komentiral premier Pahor. Kot novo se je pojavilo vprašanje arhivov slovenskih skupnosti po svetu, ki so „banke spomina“ in da moramo poskrbeti za to, da jih ne izgubimo. Digitalizacija arhivskega gradiva je v današnjem času izrednega pomena in pripravlja se strategija, ki določa standarde in pogoje glede hrambe le-tega.

Kot skoraj na vseh sejah doslej je bil tudi letos izpostavljen problem nepoznavanja izseljenstva v Sloveniji in potreba po večji informiranosti v obeh smereh. Da ne bi izgubili stika z generacijami Slovencev, ki živijo v tujini, je promocija Slovenije med Slovenci po svetu ključnega pomena.

Predstavniki Slovencev po svetu so na srečanju izpostavili tudi postopek

volitev v tujini, ki se jim zdi preveč birokratski in kompliciran. Prejeli so obljubo, da se bo na tem delalo.

Treba je omeniti, da je bilo prejšnji dan (ponedeljek 5.) več

srečanju med ministrom Žekšem in posameznimi skupinami članov Sveta, da se je v ožjem krogu lahko bolj globoko debatiralo o nekaterih točkah.

Posebej važen problem, ki pa ni dosegel širšega odmeva, je predstavil zastopnik argentinskih Slovencev, dr. Andrej Fink, z zvezi s celotno strategijo Slovenije do izseljencev. Opaža se namreč pomanjkanje nadaljevanja izvedbe posameznih smeri politike do Slovencev po svetu. Sprememba vlade večkrat pomeni zastoj konkretnih izvedb in začetek na novo. Treba bi bilo doseči splošno soglasje v temeljnih točkah, ki bi se izvajale ne glede na politično barvo vlade, ki trenutno vodi državo.

Slovenija je še vedno mlada država in v mnogih ozirih še išče najboljših poti. To se, po našem mnenju, opaža tudi na tem področju, kjer bo potrebno še precej razumevanja, posluha in blage volje z obeh strani, da se dosežejo cilji, ki bodo zagotovili uspeh v skupnem naporu za slovenstvo.

t. m.

Fotografija: Tamino Petelinšek/STA, vir: KPV

Bo nova ministrica?

V petek bo potekala izredna seja, na kateri bo Državni zbor odločal o kandidatki za gospodarsko ministrico Darji Radič, potem ko je Matej Lahovnik odstopil iz tega položaja. V tem mandatu je opravljala naloge državne sekretarke, na ministrstvu pa je bila zaposlena že med 2001 in 2005, ko je delovala na vodilnih položajih na področju turizma.

Darja Radič je stara 44 let, rojena pa je bila 7. decembra 1965 na Jesenicah. Leta 1989 je diplomirala na ljubljanski ekonomski fakulteti v Ljubljani. Na isti fakulteti je nato leta 2001 zaključila tudi magistrski študij z magistrskim delom na temo organiziranosti turizma v Kranjski Gori.

Vsako leto v začetku junija poteka vseslovensko romanje v Kočevski Rog, da se na samem kraju pobojev spomnimo naših žrtev, zanje pomolimo in obnovimo z njimi zavezo. Prireditelj organizira Nova slovenska zaveza. Letošnje leto pa je bila spominska svečanost zaradi Evharističnega kongresa predstavljena na prvo nedeljo v juliju.

Sončen dan nas je pozdravljaj, ko smo se bližali kočevskim gozdovom. Človeka kar stisne srce, če pomisli na kamione, ki so pred toliko leti po teh poteh vozili žrtve - v smrt. Kaj so tedaj čutili, kako sprejemali bližajočo se gotovo smrt? In kaj se je dogajalo v srcih krvnikov, ki so že pripravljali orožje za smrtno košnjo?

Peš smo prehodili zadnji del poti in stopili na območje grobišča Pod Krenom, da-

nes ob kapeli Božjega usmiljenja. Bila je to že 21. obletna maša za pobite domobrance in druge žrtve revolucionarnega nasilja.

Koliko se je letos udeležilo spominske slovesnosti? Viri navajajo okrog 3000 ljudi, a težko je bilo pregledati in stvarno ugotoviti množico, ki je bila raztresena po rebri pod kapelo, ob jami in v mirnem gozdu. Razlivala se je molitev rožnega venca a najbolj opazna je bila mirna in tiha zbranost: moj Bog, tukaj so bili, tukaj so umirali. Prosite za nas ...

Nekaj minut pred mašo so ob breznu ob častni straži slovenske vojske položili vence predstavniki političnega življenja in posamezniki, med njimi tudi predsednik Vlade g. Borut Pahor.

Romariji pa smo se v molitvi pripravljali na slovesno mašo. Potekala je v

zbranosti. Prepeval je Mešani pevski zbor Anton Foerster pod vodstvom Damjane Božič Močnik. Daroval jo je ljubljanski nadškof metropolit dr. Anton Stres, somaševalo pa je še 15 duhovnikov.

Zbrano množico je na začetku maše nagovoril kočevski župnik g. Anton Gnidovec, nadškof Stres pa je imel homilijo. Globoke misli, vsaka beseda na svojem mestu okoli osrednje ideje sprave, ki si jo želimo, a je še ni. „*Odkar je Slovenija samostojna in demokratična država, so ta grozljiva dejstva postala široko znana, vendar pa se do njih kot sodobna, demokratična, pravna in etična politična skupnost nismo uspeli ustrezno opredeliti. Dejstvo, da od prve podobne slovesnosti, kakor je naša, mineva že celih dvajset let, ne da bi*

izpolnili vse naše dolžnosti, je zaskrbljujoče.“ ...

Po maši je imel kratek nagovor tudi predsednik vlade Republike Slovenije g. Borut Pahor.

In nato spominski program, kjer je prav tako prepeval Foersterjev zbor; dve narodni pesmi je zapela solistka Natalija Cilenšek, spremljal pa jo je Ivan Vombergar. Krajša nagovora sta imela Federico Potočnik (objavili smo ga na uvodnem mestu v prejšnji številki) in Blaž Knez, slavnostni govornik pa je bil Justin Stanovnik.

Premik datuma je omogočil, da so se slovesnosti udeležili tudi člani letošnje RASTi našega srednješolskega tečaja. Zato je pred sklepom slovesnosti ob tem kratko spregovorila še Ivana Tekavec. „... Naši dedje in starši so v nas, že tretjemu in četrtemu rodu

Slovenk in Slovencev rojenih v tujini, vcepili tiste vrednote, po katerih še vedno živijo - in so tudi umirali -: mati, domovina, Bog.“

Ob robu brezna smo se poslovili od zemeljskih ostankov njih, ki so v nebeški slavi - mučenci, blaženi, svetniki. Da jih ne bi nikdar pozabili in da bi na njih spominu in njihovih vrednotah prišli do narodne sprave.

VTISI IZ SLOVENIJE

17. tabor Slovencev po svetu

(Od našega dopisnika)

Tradicionalni, letos že 17. tabor Slovencev po svetu, je našel svoje prizorišče v prijaznih Dolenjskih Toplicah v

nedeljo, 4. julija 2010. Sprememba prizorišča (dolga leta je bil v zavodu sv. Stanislava v Šentvidu) ni več novost, a spremembe so bile, čeprav ne iskane.

Najprej ta, da je vse dogajanje bilo v popoldanskem času, torej je moral biti potek drugačen. Dopoldne je bila maša v rednem okviru lokalne župnije, med pridigo pa sta Verena in dr. Branko Zorn govorila o slovenskih izseljencih in njihovem katolištvu. To nedeljo slovenska Cerkev posveča svojim izseljencem.

Vsebina letošnjega tabora je bila posvečena slovenskemu izseljenstvu v današnjem času. A v Kongresnem kulturnem centru v Dolenjskih Toplicah ni bilo običajne okrogle mize; tu so bili predstavljeni le zaključki mladinskega srečanja, ki ga je SVS pripravilo v Vipavi dan prej in pri katerem so sodelovali dijaki iz raznih krajev Argentine, Kanade, domače škofijske gimnazije in z zamejske Primorske. Predstavila sta jih Cecilija Fink in Urška Makovec, ki sta tudi pripravili vsebino srečanja in analizirali anketo o slovenski zavesti med temi mladimi. Med raznimi zanimivimi podatki bi izbrali te: da se med skoraj tristo anketirancev vsaj dve tretjini njih čuti Slovence; da imajo veliko željo po ohranjanju skupnosti, v kateri živijo; da svoje slovenstvo večinoma povezujejo s slovenskim jezikom in navadami, torej se njihovo ohranjanje vsem zdi zelo pomembno.

Predsednik SVS Boštjan Kocmur je v govoru med drugim povedal: „Vsak Slovenec, ki ima življenjsko izkustvo v izseljenstvu, lahko obogati sorojake, živeče v Sloveniji in na tujem. Slovenstvo je v nas živo, zato si vsake toliko časa želimo obnoviti vezi in se pogovoriti kako naprej.

Pozitivni naboj, ki ga nosimo s seboj, ga želimo deliti s sorojaki doma in po svetu. (...) Vsi se zavedate, da bogastvo, ki ga kot Slovenci nosimo s seboj ni od včeraj, ampak je tisočletno izročilo naših prednikov.”

Tabora se je udeležil tudi minister dr. Boštjan Žekš, ki je navduševal, naj rojaki prihajajo v Slovenijo in povejo, kaj vidijo dobrega, pa tudi pomanjkljivega. Med drugim je ponovil idejo, ki je bila izrečena že na srečanju v Državnem zboru: da bo Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu naslednje leto, ob dvajsetletnici slovenske države, skupaj z drugimi vladnimi in turističnimi organizacijami, pripravil skupno srečanje za vse izseljence, ki bi v tem času obiskali Slovenijo, in sicer na Bledu.

Sledili so pozdravi in prvi med njimi je bil Franci Vovk, župan gostiteljice, občine Dolenjske Toplice. Oglasili so se tudi rojaki iz Slovenije, ki se redno udeležujejo tabora in predstavniki iz izseljenstva. Argentinske pozdrave je prinesel Tone Mizerit.

Kulturni program so sestavljali predvsem folklorni plesi. Iz Munchena se je predstavila skupina Lipa, ki je te

dni bila na obisku v Sloveniji. Prav tako je zaplesala Folklorna skupina Mladi glas iz kanadskega Toronta, ki že dva tedna nastopa po raznih krajih Slovenije in je naslednja dneva imela seminar o slovenski plesnih in drugih izročil. Plesali so tudi dijaki RASTi 39 in iz Mendoze, pa recitirali argentinske avtorje v slovenskih prevodih. Slovenska šola Čudodelne svetinje iz Toronta pa je pripravila prizor v besedi in pesmi, v katerem je prikazala škofa Friderika Baraga kot velikega Slovenca in dobrega kristjana.

Vročina, ki jo je bilo čutiti vse popoldne, je začela popuščati, zato je po koncu programa vsak pohitel na prosto, kjer so žene iz okoliša pripravile okusno pecivo, na stojnicah pa je bilo najti tudi marsikaj lepega.

Nelogično bi bilo, da si v kraju, kjer so vrhunsko razvite toplice, ne bi privoščili kopanja. Kljub poznemu popoldnevu se je veliko, predvsem mladih, sprehodilo do bazenov in se ohladilo v zdravilnih vodah Dolenjskih Toplic. Ostal je še klepet na jasi, kjer je z enolončnico bila potešena najnujnejša lakota.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Sedanja vlada ima značilnost, da deluje po principu stalnega spopada. Konflikt za konfliktom se vrstijo, ne le da bi jih vlada skušala na kak način mirno rešiti, temveč jih še sama povzroča, išče in ustvarja. Druge poti ne pozna.

Kaj bo z družino? Kot smo že poročali, tudi v tej zadevi vlada noče popustiti niti za ped. Na vsak način hoče, da parlament izglasuje možnost poroke istospolnih partnerjev, in jim da tudi možnost posvajanja otrok. Tudi ponudba soglasja s strani opozicijskih krogov, v smislu priznanja „civilnega združenja“ homoseksualcev, a brez možnosti posvajanja, je naletela na gluha ušesa. Tako so stvar pripeljali do skrajnosti, kjer je kirchnerizem (kot vedno) zahteval, naj se v besedilu ne spremeni „niti vejica“. Ko bomo tiskali in razpečavali to številko, bo v senatu potekala debata in nato glasovanje o tem predmetu. A vprašanje zakona homoseksualcev se je spremenilo tudi v novo priložnost spopada Kirchnerjev s Cerkvijo. Ker je na vse prošnje in predloge Cerkev dobila kot odgovor le molk in zakrknjenost, je organizirala shode, ki naj pri senatorjih vzbudijo zavest odgovornosti. Znova se je pokazalo, da lahko vsaka oseba, skupina ali združenje organizira protest, blokira ceste in mostove in greni življenje sodržavljanom, le Cerkev in kristjani (pa tudi Židje in muslimani) naj ne bi smeli niti glasno povedati svojega stališča in izpričati svojega prepričanja. Gospa predsednica je Cerkev označila za „posodobljeno inkvizicijo“. Zato se niti ni udeležila tradicionalnega Te Deuma za državni praznik 9. julija. To je bilo prvič v argentinski zgodovini. Ker pa so številke v senatu vladi slabo kazale, je še dodatno posegla, da tehtnico nagne na svojo stran. Dva senatorja, ki sta proti istospolni poroki, je odpeljala s sabo na potovanje na Kitajsko, še koga bodo prepričali, naj se sedanja ne udeleži, in vlada upa na zmago. Seveda, lastno politično zmago, ker javni blagor jih ne skrbi.

Preveč daleč. Res je, Kitajska je zelo daleč. A še dlje po argentinske želje, da bi uredili trgovsko razmerje z azijskim velikanom. Ko je v januarju gospa predsednica s praznim izgovorom nezaupanja v podpredsednika Cobosa sredi krize Centralne banke veselo odpovedala obisk Kitajske, si gotovo ni predstavljala, da bo kdaj morala na pot, s težjo nalogo in manj izgledov na uspeh. Marca in aprila je namreč Kitajska začela blokirati uvoz argentinskega sojiniga olja. Izgovor je

bil, da vsebuje preveč kemikalij, kar je res, a jih nikdar ni motilo in še sedaj uvažajo podobno olje iz drugih držav. Resnica je, da je Kitajce razsrdila argentinska blokada njihovih izdelkov, zlasti tekstila in igrač. In vemo, da se z njimi ne da igrati. Kitajska je, za Brazilijo, drugi gospodarski partner naše države. Leta 2008 je gospodarska izmenjava med obema dosegla 13.000 milijonov dolarjev. Lani je zaradi krize nekoliko padla, a Kitajska si je hitro opomogla in njen razmah gre dalje. Izvoz sojiniga olja na Kitajsko je predstavljal 2.200 milijona dolarjev (torej 600 milijonov za državno blagajno v obliki davka na izvoz). Prevelika številka, da bi vlada to mirno gledala. A ne kaže, da bi predsednica dosegla hitro rešitev. Sploh je Argentina preveč pozabila, da bi utrjevala zveze s to državo. Šestletni odmor v predsedniških obiskih je predolga doba, kadar gre za tako važnega družabnika. In vmes je bilo zelo zelo veliko spodrsrljajev.

Zapleta se. Mirna pot, ki si jo je kdaj vlada zamišljala do prihodnjih volitev, postaja vedno bolj trnjeva. Ne le, da opozicija kaže precejšnjo mero politične zrelosti, tudi sicer ugled vlade pada in številke ji niso naklonjene. Mnogo sta si Kirchnerja obetala od svetovnega prvenstva. Da sta bila v zmago prepričana dokazuje tisoče in tisoče plakatov, ki so bili že natiskani pa jih je morala vlada v največji tajnosti uničiti. Na njih je bila predsednica v dresu reprezentance, njen mož Nestor Kirchner in Maradono. Povabljen je bil tudi Messi, a je pametno odklonil. On lahko: Kirchnerjeva roka ne seže do Barcelone. A kljub porazu vlada še računa z Maradono in ni težko, da bi na prihodnjih volitvah kandidiral za kakšen viden položaj. A tudi sicer se položaj vlade slabša. Vedno novi zapleti in novi dokazi se pojavljajo v aferi trgovanja z Venezuelo. In to ne le v preteklosti: neverjetni primeri so na dnevnem redu tudi še sedaj. V javnost je prišla tudi zadnja davčna izjava predsedniškega para glede njihovega premoženja. Sedaj se lahko ponovno primerja njihovo lastnino, ko sta leta 2003 prišla na oblast (6.851.810 pesov) in ob koncu leta 2009 (55.537.290). Najmočnejši skok premoženja pa sta uprizorila prav v letu 2008, ko sta ga povečala za 158 odstotkov. Tožbo zaradi nepoštenega bogatenja je zavrnil sodnik Oyarbide, isti, ki ga je vlada s svojimi glasovi v zadnjem tednu ponovno rešila, da ga zadevni svet magistrature ni odstavil.

Koroška se bori

Avstrijsko ustavno sodišče je odločilo, da je pripenjanje manjših dodatnih tablic s slovenskim imenom pod večje nemško ime na krajevnih tablah nezakonito.

Avstrijski ustavni sodniki so že leta 2005 odločili, da mora biti mesto Pliberk na osnovi določil 7. člena Avstrijske državne pogodbe (ADP) označeno dvojezično. Tedanji deželni glavar avstrijske Koroške Jörg Haider in njegov deželni svetnik za promet Gerhard Dörfler sta februarja 2006 v izogib izpolnitvi odločbe izdala novo uredbo in zgolj prestavila enojezično krajevno tablo v Pliberku za nekaj metrov. Nadaljnje odločbe Ustavnega sodišča so naletale na podobno sprenevedanje in poizkuse zavlačevanja in izmikanja še v letih 2006 in 2007.

Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) je v izjavi za javnost pozval vse odgovorne politike v Avstriji, „da v skupnem prizadevanju in v odprtem novem dialogu, o katerem je še pred kratkim govoril deželni glavar avstrijske Koroške Gerhard Dörfler“, poskrbijo za rešitev tega vprašanja. „Sedaj imamo priliko, da pokažemo Korošcem in Korošicam ter vsej Avstriji, evropski in mednarodni javnosti, da smo zmožni rešitve, za katero nas bodo občudovali vsi. Ob taki rešitvi bi imeli doma in pred mednarodno javnostjo same zmagovalce“, je zapisal podpredsednik NSKS Nanti Olip.

Deželni glavar avstrijski Koroške Dörfler je v odzivu na najnovejšo odločbo ustavnega sodišča napovedal,

da jo bodo oblasti pregledale in potem javnost obvestile o naslednjih korakih. Pogoji pa naj bi bilo ugotavljanje manjšine, meni deželni glavar, zakonodajalec pa naj bi določil potrebni prag za postavitve dvojezičnih tabel, ki naj bi po njegovem znašal 25 odstotkov manjšinskega prebivalstva. Po Dörflerjevih besedah bi lahko bila rešitev tudi takšna, da bi o tem vprašanju izvedli referendum v posameznih občinah.

Vladimir Smrtnik, predsednik Enotne liste (EL), edine slovenske stranke na avstrijskem Koroškem, je Dörflerjev predlog o referendumih odločno zavrnil. „Vnašanje konfliktov v občine je zadnje, kar potrebujejo prizadeti prebivalci,“ meni Smrtnik v izjavi za javnost.

SLOVENCİ V ARGENTINI

MENDOZA

Dan državnosti in občni zbor Društva

Junij je mesec obletnic in spominov. Spomin na žrtve revolucije, spomin na begunstvo, na začetek življenja v novi domovini in tudi spomin na dolga leta grajeno in dograjeno samostojno državo Slovenijo. Spomin na novo poglavje naše zgodovine. Spomin na leto 1991, na dan ko je prenovljena zastava zaplapolala na Triglavu in v vseh domovih Slovenije doma in po širnem svetu.

Dan Državnosti je dan spomina in hvaležnosti! „Česar polno je srcé, usta rada govore“, pravi slovenski pregovor.

Mendoška srenja, tokrat povezana v ljubezni do mlade države, je z navdušenim petjem argentinske himne in Prešernove Zdravljice, pričela spomin in izraz hvaležnosti vsem, ki so se trudili in nam omogočili nove čase. Res je, da še ni vse končano in preusmerjeno; vsak dan moramo skrbeti in se naprej boriti za tisočletni ideal. Nikolaj Štumberger nam je deklamiral „Mati Slovenija“, pesem Toneta Kuntnerja. Nato je podpredsednik Janez Štirn podal kratek zgodovinski pregled praznika, predsednik Milan Nemanič je povedal priložnostne misli v španščini. Sledila je še Kuntnerjeva pesem „Pozdravljena Slovenija“. Podal jo je Davorin Hirschegger in nas povabil k zahvalni daritvi. Pogrešali smo naše srednješolce, ki so v tistih dneh šli prvič v domovino svojih staršev in pričeli spoznavati njene vrednote in lepote, poleg sorodnikov ter rodbinskih domov.

Za konec spominke proslave smo s polnimi kozarčki napili Sloveniji ob 19. obletnici samoosvoboditve.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA

Če po pravici povemo, smo kar veseli, ker

pogosto ne najdemo „proste nedelje“ za urediti naše različne prireditve. Letošnji redni občni zbor je le dočakal svojo nedeljo. Vršil se je na dan Državnosti; to dejstvo ima svoj zanimiv simbolizem.

Vsaka organizacija se poži po pregledu svojega delovanja kaj šele, če v odbor vstopijo novi člani. Upamo, da bo njihov pogled društvenega dela obogatil življenje slovenskega občestva pod Andi. Novi odbor je takole sestavljen: predsednik **Milan Nemanič**, podpredsednik **Janez Štirn**, tajnik **Božidar Bajuk**, blagajnik **Jože Štirn**, gospodar **Aleksander Hirschegger**, kulturni referent **Miha Bajda**, odborniki: **Maria Helena Bajda**, **Tine Šmon**, **Marjan Bajda**, namestniki: **Nikolaj Štumberger**, **Davorin Hirschegger** in **Anica Grintal**, nadzorni odbor: **Maks Ovčjak**, **Peter Slova** in **Jože Kralj**, razsodišče: **Stanko Grebenc** in **Frida Bajda**.

Voditelji odsekov so sledeči: za šolski odbor **Rezka Novak**, gledališče **Davorin Hirschegger**, planinski odsek **Tomaž Bajda**, mladinske organizacije **Nikolaj Štumberger** in **Astrid Llanos**, likovni odsek **Rosita Klinec**, pevski zbor **Anica Grintal**, Zveza mater in žena **Marta Pregelj** in knjigovodkinja **Darinka Žumer**. Prav tako so člani odbora vsi bivši predsedniki in naš dušni pastir g. Jože Horn. Članarina je ostala nespremenjena. Predsednik inž. Milan Nemanič je pozdravil nove člane odbora in se vsem navzočim zahvalil za sodelovanje v končani poslovni dobi ter prosil za nadaljnje delo.

Z zadoščenjem in upanjem smo se vrnili na svoje domove in pri družinskem kosilu nadaljevali praznovanje naše države Slovenije in novega društvenega odbora.

Božidar Bajuk

SDO/SFZ

Mladinsko duhovno srečanje

V ponedeljek, 21. junija smo mladi izkoristili državni praznik za poglobitev naše vere. Srečali smo se ob desetih zjutraj v Slomškovem domu v Ramos Mejiji, kjer smo spoznali argentinskega duhovnika Alejandra Díazja, ki je bil glavni voditelj srečanja. Prisotna in vedno priprav-

munikacijskih medijih, a je važno vedeti, kako nanjo gleda Cerkev. Najzanimivejše se nam je zdelo to, da se je delež z AIDSom okuženega prebivalstva v afriških državah največ zmanjšal ne v državah, v katerih se je spodbujala uporaba prezervativov in drugih protikonceptijskih

začelo manjšati, vse do današnjih 7%.

Potem smo kosili na žaru pečene „patys“. Nekateri so za jed malo zamudili zaradi prezanimivega razgovora z duhovnikom Janezom Cerarjem.

Po kosilu smo imeli zadnji razgovor, in ta je bil o homoseksualnosti. Tema je delikatna, a je zelo važno da se o njej informiramo, toliko več v času, ko se v argentinskem parlamentu debatira o uveljavi zakona, ki bi dal možnost homoseksualnemu paru, da se poroči in da celo posvoji otroke.

Dan smo zaključili s sveto mašo v španščini, kjer smo mladi sodelovali s petjem v slovenščini. Po končanem obredu smo pa še skupaj malicali in se lepo zahvalili vsem duhovnikom, predvsem argentinskemu, da se je odzval našemu vabilu in nam podaril lep in duhovno koristen dan.

Sandi Žnidar

ljena za razgovor sta tudi bila mladinski duhovni vodja g. Franci Cukjati ter g. Janez Cerar, ki je bil v Buenos Airesu na obisku.

Najprej nam je duhovnik povedal, kako se je v mladih letih odločil za duhovni poklic. Zelo smo bili presenečeni, ko smo zvedeli, da ne izhaja iz verne družine in da sta bila njegova starša v prvih letih proti njegovi odločitvi. To nam dokaže, da je vera božja milost in ne samo navada, ki jo podedujemo od staršev.

Nato smo gledali španski film o AIDSu. To je sodobna tema o kateri veliko slišimo na televiziji ali v drugih ko-

SAN JUSTO

V Balantičevi šoli

Mesec junij je mesec globoke žalosti, a tudi svetlobe in upanja. V Balantičevi šoli smo se zbrali zadnjo soboto v mesecu in se poklonili našim mučencem in tudi slavili Dan državnosti.

Slavnost je povezovala voditeljica šole, gospa Irena Urbančič Poglajen. Povabila je otroke, starše in stare

Že v praznovanju Dneva državnosti so najmlajši iz vrtca počastili Slovenijo z dvema pesmima. Pripravile so jih Marta Petelin, Ani Malovrh in Uršula Urbančič.

Učenci iz 1., 2., 3. in 4. razreda so prikazali prizor Pozdravljena Slovenija, ki so ga pripravile gospodične

starše, naj si ogledajo vestno izpolnjene šolske naloge. Otroci so pripravili plakate, na katerih so s fotografijami, razlagami, stavki ali pesmimi orisali junijski križev pot njihovih družin.

Sprejeli smo slovensko zastavo (zastavonoše Pavla Urbančič, Lucijana Trpin in Luka Ravnik), zapeli slovensko himno, nato pa sledili mislim gospo Alenke Belič, ki je na kratko opisala družinsko tragedijo, močno povezano z rožnim vencem in molitvijo, s katero so domobranci odhajali v smrt.

Marija Z. Urbančič, Bernarda Krajnik in Alenka Z. Urbančič. Vdile so rajanje otrok, medtem, ko je gospodična Erika Poglajen prebrala lepe, tople, majhne, a tudi velike želje za Slovenijo: svobodno, ljubo, belo, verno, združeno, prelepo, veselo, polno idealov. Obljubili smo ji zvestobo, trdnost v vrednotah, svobodno sprejemanje Božje volje in veselje do gojenja materinega jezika.

Na koncu se je gospa Irena Poglajen zahvalila družinam za bogato delo-plakate. Sklenila je, da bodo ostali v

V duhu smo se vrnili k njim s hvaležnostjo in s prepričanjem, da je njihova žrtev obrodila duhovne sadove za ves slovenski narod. Kot je zapisal pisatelj Zorko Simčič: „Nekoč bo prižgana svečka ob svečki v zvest spomin na vsa ta dolga temna leta, ko so bili nam luč“.

Potem smo poslušali otroke 5. in 6. razreda, ki so pod vodstvom gospodič-

kletnih prostorih Doma, še nekaj tednov, da si jih lahko ogleda čim več ljudi.

Zahvalila se je odboru staršev za pravno prostora, Janezu Urbančiču za sceno in Eriku Oblaku za luči in zvok. Vsem je položila na srce smisel praznovanja slovenske samostojnosti. Vlije naj v naša srca zdrav ponos, da smo potomci majhnega, a obenem

ne Danice Malovrh občuteno podali pesem Mirka Kunčiča: „Vnuk poje“. Odseva vso ljubezen in bolečino dedka, prisiljenega zapustiti domovino. Vnuk si srčno zaželi narediti veselje dedku in vzdihne: „Oj, da sem lastovka, k tebi zletel bi in ti ponese dedov pozdrav.“

velikega naroda, ki hoče še dolgo živeti v svobodi, v spoštovanju in pri ohranjanju velikih vrednot, ki so lastne prelepi deželi naših prednikov.

Na koncu smo spoštljivo zapeli pesem „Slovenija zapojmo ti iz polnega srca“.

A.B.

Iz življenja Zveze slovenskih mater in žena

V juniju je naše srečanje vedno namenjeno spominu naših žrtev vojne in revolucije. Besedi se hitro zapišeta, a posledice so pa trajne, žalostne, z vsemi pridevniki, ki jih jezik premore, nedopovedljive. Vsakoletni spomin je le skromen dokaz o vrednosti teh žrtev, med njimi mnogo tudi mater, žena, otrok in celo dojenčkov ...

Letos je potekal kot dvonamenski: najprej poklon vsem padlim - kjerkoli že ležijo; dodale pa smo slavje ob Evharističnem kongresu v Sloveniji (13. 6. 2010) in razglasitev za blaženega Lojzeta Grozdeta, ki je med prvimi prestal grozno mučenje in smrt.

V tišini po seji razgrnemo črno ruto z zlatimi okraski (simbol) „zakmašne rute“ naših mater in žena (vsaj po vaseh), odpremo knjigo „Palme mučeništva“, kjer nemo pričajo strani s sliko in podatki rajnih duhovnikov in nekaj civilistov, kdo so in kako so odšli s tega sveta. Lojze Grozde je med njimi. Zraven položimo tudi rožni venec iz Vetrinja (cerkve) pest zemlje in plast zeleno-rjavkastega mahu iz kočevskega grobišča. Drobna svečka, ovita s slovensko zastavo, brli ves čas. Rade bi prižgale baklo ... Poskrbimo za slovenski šopek, vendar ga je to pot nadomestil lonček s trobentico namesto zvončkov - poleg uokvirjene slike mučenca Grozdeta.

Posvetile smo le nekaj besed v tej naši tradicionalni žalni uri, ki je za vse središče dejavnosti. Tako naj tudi ostane, a letos s pridihom veselja: razglasitev za blaženega Lojzeta Grozdeta blažilno vpliva na nas vse!

Odhitile smo k izredni sv. maši. Kmalu po 16. uri je asistent Zveze, g. prelat dr. Jure Rode opravil „najsvetejše opravilo na svetu“, kot je večkrat rad ponavljal pok. Anton Orehar. Lep bogoslužni prostor poleg slovenske cerkve je pomagal k zbranosti, prav tako homilija namenjena Grozdetu - mučencu za sveto vero brez najmanjšega političnega ozadja. Mlad idealist v polnem pomenu besede! G. asistentu smo zelo hvaležne za edinstveno doživetje.

Razdelile smo tudi fotokopiramo brošuro „Korenine večnosti“ - ciklus junijskih pesmi znanega literata

Zorka Simčiča iz l. 1974, ki jo je posvetil bratoma, ubitima Bog ve kje. Priložile smo še zelo bogate misli župnika K. Peterca iz Mokronoga (Novomeška škofija) za Grozdetovo tridnevnicu v začetku tega leta. Tako bo v marsikatero družino na tihi spominski večer stopil lik blaženega Lojzeta Grozdeta in nepozabnih junakov, padlih v istih okoliščinah ...

Zelo nas je prevzela pesem: „In vendar - nekoč bo!“ Prikradlo se je v nas neznano zadoščenje in upanje: „da nekoč bo! - nekoč bodo gorele svečke - sredi noči bo svetel dan - od Triglava do ...“

Ni важно kdo bo dočakal! In vendar bo. Lepo njim in nam vsem!

Bog daj čim prej!

ZSMŽ

DOMOBRANCU 1974

*(Pred leti je Lausche razlagal tam v senatu
Dežele Severne, komu slovensko reče se
„možakar“)*

„To mož je. Dedec. Ne glede na leta - moder. Povabljen - gre na dolnji konec mize sest. Za malega in reveža kot dlan je blaga, krivičnemu, naj še tako močan je, pest.

Če treba, trdo ima besedo še za brata, vendar najprej pomete smet z lastnega praga. Drži besedo dano - naj to stane vraga! - in jezik mu je čist, kot mu je čista vest.

Vse to-le in še mnogo več v besedi eni. Predvsem pa, my dear brothers: v zmagi veliki, še večji je v porazu: ostane svojim zvest.“

Lausche je umolknil. Tih naš veliki je brat, a govori: Odslej ni več smeri neba, odslej smo vsi, kjer smo: v deželah severnih senat.

Zorko Simčič

**G. JOŽE
RAZMIŠLJA**

Dan prijatelja

V Argentini ga praznujemo 20. julija. Gledam mlade prijatelje, ki se vračajo na svoje domove potem, ko so primerno in na

svoj način proslavili ta lepi „dan prijatelja“. Morda so si podelili in izmenjali kak dar ali cvet lepe rdeče vrtnice v spomin in si obljubili stalno prijateljstvo ter prav gotovo vsaj do prihodnjega dne prijatelja.

Veliko lepega in zelo človeškega je skrito v dnevu prijatelja.

Tudi ostali imajo svoje dneve. Na primer: materinski dan in dan očetov, otroški dan in še mnogo drugih. Da posvetimo materi in očetu en poseben dan v letu, je več kot razumljivo. Vsi imamo radi otroke in vemo, kaj jih zadovolji. Zato je prav, da imajo, oziroma, jim posvetimo posebej dan v letu. In isto moramo storiti tudi z vsemi ostalimi, ki nas na svoj način spremljajo ali pa mi njih, saj se vsi v življenju potrebujemo.

A dan prijatelja ima nekaj posebnega ali pa mu mi dajemo to mesto. In je prav tako. Prijatelj je človeku vedno in povsod v pomoč. V gmotno in predvsem v duhovno. In zato ga tudi vsi potrebujemo. Je naš velik zaklad, če ga najdemo.

Gre res za prijatelja, ki ga je težko najti, pa je še težje ga obdržati ali ga ohraniti v tej globalizirani človeški družbi.

Hudo je, če se ta, ki naj bi bil resnični prijatelj, izneveri. Pa tudi ni prav, če mi isto drugim storimo. Poskrbeti moramo za tiste kreposti, ki jih zahtevamo in pričakujemo od drugih. Sami jih moramo imeti in jih drugim ponuditi.

Nikakor ni pravilno, da kogarkoli in kadarkoli razočaramo v življenju. To se ne sme nikdar zgoditi in še manj s tistimi, ki naj bi bili naši prijatelji. Tako, kot od drugih pričakujemo samo lepo in dobro, smo dolžni tudi mi njim isto. Prijateljstvo je odvisno od obeh strani. Oni meni in jaz njim.

Dan prijatelja naj bo res nekaj posebnega v našem življenju. On je velik zaklad. In je ta dan tudi primeren za to, da si izprašamo našo vest, če smo takšni, da lahko celo prijateljstvo ponudimo drugim in če naredimo vse in jih, tako kot oni nas, osrečimo.

ZANIMIVOSTI OČAKA

Triglav in še marsikaj

Zaključimo z objavo nekaj zanimivosti, ki jih je dobro vedeti o naši gori!

36. Najstarejša planinka, ki je brez pomoči drugih prišla na Kredarico, je bila stara 92 let. Spremljala sta jo 72 let stara hči in vnukinja. Njen podpis z vtisi hrani v Zlati knjigi.

37. Kadar je obdobje zelo lepega, poletnega vremena lahko okoli Kredarice opazite ovce. Že pred poslabšanjem vre-

mena se ovce spustijo nižje na višino okoli 1.800 metrov.

38. Triglav z okolico je bil usoden za mnoga letala. Posmrtno ostanke in razbitine zadnje nesreče v meglji je na ledeniku našel vremenski opazovalec Nejč.

39. Gamsi in kozorogi, ki živijo v okolici Triglava, ne potrebujejo steza. Žal pa je teh odličnih plezalcev, ki z lahkoto premagajo vsako steno, vedno manj.

40. Ali veste, da se je povprečna letna temperatura na Kredarici v zadnjih letih dvignila za celi 2 stopinji Celzija?

41. Triglavsko brezno je verjetno najbolj globoka jama v Sloveniji. Vodo, ki so jo v brezno obarvali, so opazili 1.500 metrov nižje v dolini Vrat.

42. Največjega Slovenca Ludvika Bunderla je ubila strela, ko je stal na našem najvišjem vrhu.

43. Pred leti, ko je že septembra padlo zelo veliko snega, so se vremenski

opazovalci s pomočjo lopat s konji z ozimnico prebili prav pod Kredarico. Zaradi ponovnega poslabšanja vremena so se morali obrniti in prišli z zadnjimi močmi v jutranjih urah v dolino.

44. Vremenski opazovalci so to leto 7 ton ozimnice do Kredarice znosili sami. Nejč, Janko in Frenk so nepretrgoma ves teden delali v hudem mrazu, snegu in vetru in uspelo jim je.

45. Leta 1969 je slovenski helikopter prvič dosegel višino 2.200 metrov, ko je reševal ponesrečenega vremenskega opazovalca Janka Rekarja.

46. Danes helikopterji priletijo do višine Kredarice tudi s 1.000 kg tovara.

47. Ali veste, da je bil največji obisk Triglava in Triglavskega doma ob blagoslovitvi kapele s 6.000 planinci? Tedaj je bila strnjena kolona ljudi od Kredarice do vrha Triglava.

48. Ali veste, da sta podzemni hodnik, dolžine 20 metrov, ki povezuje Triglavski dom s sanitarijami, preko zime v skalo skopala vremenska opazovalca Janko in Beno?

49. Ali veste, da se za cerkveno poroko v kapeli na Kredarici vsako leto odloča vedno več Slovencev?

50. Triglavski dom je prejemnik največjega števila priznanj, pohval in nagrad med planinskimi domovi.

51. Telefonska številka Triglavskega doma je: 00-386-4-2023-181.

In še navodila za rojake, ki bodo kdaj obiskali Triglav:

52. Smeti odnesite v dolino!

53. Med 22:00 in 5:00 naj bo v Triglavskem domu čimbolj mirno.

54. Triglav ponuja različne lepote v različnih letnih časih, zato ga lahko obiščite tudi v jesenskem, zimskem in spomladanskem času!

Rast števila prebivalcev

V začetku leta 2010 je imela Slovenija 2.046.976 prebivalcev. To je 0,2 % več kot sredi leta 2009. Število moških se je v drugem polletju leta 2009 povečalo za 2.340, število žensk pa za 2.301.

V celem letu 2009 se je število prebivalcev Slovenije povečalo za 14.614 ali 0,7 %.

RAST PREBIVALSTVA NEKOLIKO UPOČASNJENA

Za drugo polletje leta 2009 je bila značilna močno upočasnjena rast števila prebivalcev, saj je bilo absolutno povečanje števila prebivalcev za več kot polovico manjše kot v prvem polletju.

Čeprav so od julija 2009 k skupnemu povečanju števila prebivalcev tuji državljani prispevali 57,3 %, je bilo to bistveno manj kot v prvem polletju leta 2009; takrat so k skupnemu povečanju prispevali 89,6 %. Zanimivo pri tem preobratu je tudi razmerje med spoloma: v prvem polletju leta 2009 so ženske predstavljale le dobro petino povečanja števila tujcev, v drugem polletju pa je njihov delež znašal tri petine. Delež žensk med tujimi državljani se je od sredine leta 2009 do začetka leta 2010 povečal s 25,8 % na 26,9 %.

Dravljani Slovenije so 1. januarja 2010 predstavljali 96,0 % prebivalcev Slovenije; tujih državljanov je bilo 4,0 %, to je 0,1 odstotne točke več kot šest mesece prej.

Število državljanov Repu-

blike Slovenije med prebivalstvom Slovenije se je v drugem polletju leta 2009 povečalo za 1.980, to je skoraj še enkrat večji absolutni porast kot v prvem polletju.

V ČETRTINI OBČIN MANJ PREBIVALCEV

V drugem polletju leta 2009 se je število prebivalcev povečalo v 135 občinah; v največjem deležu se povečalo je v občini Zavrč (za 5,2 %). Absolutno število prebivalcev pa se je tako kot v prvem polletju najbolj povečalo v občini Ljubljana, in sicer za 1.339 prebivalcev.

V 76 občinah se je povečalo število državljanov Slovenije in tudi število tujih državljanov. V 12 občinah med tistimi, v katerih se je število prebivalcev povečalo, se je povečalo le število tujih državljanov, število državljanov Slovenije pa se je zmanjšalo ali ostalo enako. V 47 občinah med tistimi, v katerih je bila zabeležena rast števila prebivalcev, se je povečalo le število državljanov Slovenije, saj se je število tujih državljanov zmanjšalo ali ostalo nespremenjeno.

Upad števila prebivalcev v drugem polletju leta 2009 je bil zabeležen v 70 občinah. 4,3-odstotni upad v občini Sveta Trojica v Slovenskih goricah je bil predvsem posledica administrativne spremembe; del naselja Zgornji Porčič, ki je pred tem spadal v občino Sveta Trojica v Slovenskih goricah, se je namreč priključil naselju Spodnji Porčič v občini Lenart. Če to

spremembo izvezamo, pa je bil relativni upad števila prebivalcev največji v občini Hodoš/Hodos (za 1,6 %). Število prebivalcev se je tako kot v prvem polletju 2009 absolutno najbolj zmanjšalo v občini Maribor (za 278 ali 0,2 %), vendar tudi zaradi upada števila tujih državljanov.

Poleg občine Maribor se je število slovenskih in tudi tujih državljanov zmanjšalo še v 21 občinah. V šestih občinah izmed tistih, v katerih je število prebivalcev upadlo, se je število državljanov Slovenije povečalo ali ostalo enako, število tujih državljanov pa se je zmanjšalo. V 42 občinah se je število državljanov Slovenije zmanjšalo bolj, kot se je povečalo število tujih državljanov.

Od julija 2009 je število prebivalcev ostalo nespremenjeno v petih občinah: Gorišnica, Nazarje, Radlje ob Dravi, Semič, Šmartno pri Litiji. Občine, v kateri ne bi bilo nobene spremembe niti v številu državljanov Slovenije niti v številu tujcev, v drugem polletju ni bilo.

NIŽJI INDEKS STARANJA

Indeks staranja, ki opisuje razmerje med številom oseb, starih 65 let ali več, in številom oseb, mlajših od 15 let, se je v drugem polletju leta 2009 na ravni Slovenije znižal za 0,3 indeksne točke in dosegel vrednost 117,7. Za moške je indeks staranja 1. januarja 2010 znašal 90,2, za ženske pa 147,0. Indeks staranja se je povečal v 112 občinah, znižal pa v 98 občinah.

NOVICE IZ SLOVENIJE

V SAMEM VRHU

Slovenska mala in srednja podjetja so med najbolj mednarodno dejavnimi v Evropi, kaže študija Evropske komisije. Slovenija v študiji izstopa tudi kot država z najvišjim deležem nefinančne javne podpore malim in srednjim podjetjem za spodbujanje mednarodne dejavnosti v lanskem letu. V zadnjih treh letih je bila v Evropi mednarodno dejavna četrtnina malih in srednjih podjetij, kažejo izsledki študije. Slovenija je z okoli 35 odstotki malih in srednjih podjetij z neposrednim izvozom v letih 2006-2008 v samem vrhu - za Estonijo, Dansko, Švedsko in Češko.

POLEG ČEVLJARSKEGA IN ZMAJSKEGA — ŠE MESARSKI

V Ljubljani so odprli Mesarski most, ki stoji med znamenitima Plečnikovima tržnima lopama, na mestu, kjer je že Jože Plečnik pred skoraj 100 leti predvidel povezavo med tržnico in Petkovškovim nabrežjem.

VISOKA OBLETNICA

Slovenski skladatelj zabavne glasbe in šansonov ter dirigent Mojmir Sepe - Mojzes je praznoval 80 let. Avtor znanih zimzelenih popevk, kot so Med iskrenimi ljudmi, Moje orglice, Brez besed, Vzameš me v roke, Pridi, dala ti bom cvet, Ribič, ribič me je ujel in drugih, je jubilej konec junija obeležil s koncertom Poletna noč v Križankah.

GEOPARK OBEH KOROŠK

Na slovensko-avstrijskem območju med Peco in Obirjem bo nastal geopark. Skupno 11 partnerjev iz obeh držav je namreč uspešno kandidiralo za pridobitev 2,5 milijona evrov evropskih sredstev za čezmejno sodelovanje pri tem projektu. Po izpolnitvi vseh pogojev se bo triletni projekt začel izvajati predvidoma septembra.

200 LET BOTANIČNEGA VRTA

Tudi v Ljubljani je „Bicentenario“: Botanični vrt Univerze v Ljubljani letos praznuje 200-letnico delovanja. Neprekinjeno deluje že od leta 1810. Tako je po besedah vodje Botaničnega vrta Jožeta Bavcona poleg Narodne in univerzitetne knjižnice najstarejša slovenska kulturna, znanstvena in izobraževalna ustanova v Ljubljani.

PO SVETU

NEMŠKA REŠITEV

Nemška vlada pripravlja načrt za stalen mehanizem urejenega razreševanja primerov, ko bi se katera od držav znašla v položaju, da ne bi bila več sposobna odplačevati dolgov. V Berlinu si želijo vzpostaviti tak sistem, da bi v teh primerih večje breme nosili zasebni upniki in razbremenili davkoplačevalce. Na ta način želi nemška kanclerka Angela Merkel pomiriti nezadovoljstvo Nemcev, ki zaradi dogodkov v minulih mesecih kažejo vse manj zadovoljstva nad članstvom Nemčije v Evropski uniji.

SONČNI MRK

Več tisoč ljudi si je lahko v nedeljo nad Tihim oceanom ogledalo popoln sončni mrk, zaradi katerega so se oddaljeni pacifiški otoki čez dan znašli v temi. Med njimi je bil tudi Velikonočni otok, kjer se je zbrala množica astronomov. Popoln sončni mrk je trajal 4 minute in 41 sekund.

NEZAKONITI LES

Evropski poslanci so minuli teden potrdili zakonodajo, ki prepoveduje prodajo nezakonito posekanega lesa na trgu Evropske unije in uvaja ukrepe za boljšo sledljivost lesa ter kazni za kršitelje. Različne ocene namreč kažejo, da je vsaj petina lesa in izdelkov, uvoženih v unijo, iz nezakonitih virov. Za kaznovanje kršiteljev bodo pristojne države članice, evropska zakonodaja predvideva le smernice za določanje višine globe. Ta bo odvisna od povzročene okoljske škode, vrednosti lesa in izpada davčnih prihodkov.

ŠPANSKA AVTONOMIJA

Na ulicah Barcelone se je v soboto zbralo več kot milijon ljudi, ki so zahtevali večjo avtonomijo Katalonije v sklopu Španije. Njihovo nezadovoljstvo je bilo v veliki meri uperjeno zoper nedavno odločitev španskega ustavnega sodišča. To je konec junija potrdilo bistvene točke novega statuta o avtonomiji Katalonije, ki tej španski pokrajini daje več pristojnosti na političnem in finančnem področju. Izrazili so tudi nasprotovanje odločitvi sodišča o novem statutu Katalonije, in sicer da definicija, da so Katalonci nacija, nima pravne veljave.Udeleženci so na protestih vihrali s katalonskimi zastavami, mnogi pa so nosili tudi transparente z napisom „Zbogom, Španija“.

SREBRENICA

Minulo je 15 let od genocida v Srebrenici, najhujšega pokola v Evropi po drugi svetovni vojni. Ob tej obletnici je bila dopoldne v spominskem parku v Potočarih slovesnost, na kateri so pokopali ostanke 775 od več kot 8 tisoč žrtev pokola. Na letošnji slovesnosti so pokopali posmrtno ostanke največ žrtev pokola v Srebrenici doslej, med njimi tudi

PISALI SMO PRED 50 LETI

KONCERT GALLUSA OB 100 LETNICI SLOVENSKE HIMNE

Slovenski pevski zbor Gallus je pod vodstvom pevovodje dr. Julija Savellija priredil v nedeljo 10. julija v dvorani kolegija Marije Pomočnice, Yapeyu 132, v Bs. Airesu koncert v proslavo 100 letnice slovenske narodne himne Naprej zastava Slave. Na sporedu so bile slovenske narodne in umetne pesmi, ki jih je v glavnem izvajal mešani zbor Gallusa. Nekaj pesmi je zapel mladinski zbor Gallusa, pesem „Tam v dobi“ pa mešani in mladinski zbor. ... V ozadju odra je bila razpeta slovenska zastava, na katero so bile pripete v notnem sistemu note začetnega akorda Naprej zastave Slave. ...

V spominski brošuri so poimensko objavljeni tudi sedanji člani pevskega zbora Gallus. Iz objavljenih imen je razvidno, da razpolaga mešani zbor z devetimi soprani, 11 alti, 7 tenorji ter 11 basi. Skupno torej šteje mešani zbor Gallusa 38 pevk in pevcev. Mladinski zbor Gallusa pa šteje 34 članov. ...

DR. FILIP ŽAKELJ - SREBRNOMAŠNIK

Pred 25. leti v ljubljanski stolnici posvečen v duhovnika semeniški spiritual v Adrogueju g. dr. Filip Žakelj. Ta jubilej je proslavil v semeniški kapeli v Adrogueju.

Srebrnomašnik dr. Žakelj se je rodil 2. maja 1907 v Horjulu. ...

SLOVENCİ V ARGENTINI

KOLINE PRI NAŠIH PREKMURCIH

V Bernalu imajo naši rojaki iz Prekmurja svoje društvo, ki se imenuje „Slovenec-društvo za vzajemno pomoč“. To društvo ima svoj lastni dom z veliko dvorano in odlično urejenimi prostori na ulici D. Rocha v Bernalu. V teh prostorih so redno društvene prireditve. Člani društva in razni gostje so vsako leto enkrat povabljeni na koline. Ob taki priložnosti odbor-niki društva z g. Škrilecom na čelu postrežejo vse povabljene osebe s pristnimi prekmurskimi dobrotami. Tako je bilo tudi letos v nedeljo 10. julija, ko se je v domu na Bernalu skupaj z zavednimi prekmurskimi Slovenci zbrala tudi družabna novonaseljenih Slovencev in z njimi preživela lep popoldan. Našim prekmur-skim rojakom moramo iskreno čestitati k temu, da so si ustvarili tako lep dom in da v tem domu gojijo pristne slovenske navade.

MENDOZA

... Dopoldanska slovenska maša je zbrala mnogo rojakov, ki so prišli ta dan molit za padle svoje in počastit njihov spomin ob cerkvenih obredih, ki jih je po sv. maši opravil naš dušni pastir g. Jože Horn. ...

Popoldne smo se zopet zbrali v našem Domu k spominski proslavi. Dvorano je svetemu spominu primerno z našo narodno zastavo in veliko trnjevo krono opremil g. Rudi Hirschegger. Za uvod je zbor zapel žalostinko Oče naš. ...

Sledila je v moškem zboru žalostinka Vigred se povrne z dodatno prigodniško kitico (rav. M. Bajuka):

Tam v Kočevskem Rogu / zdaj počivate; / tam pri večnemu Bogu / raj uživate.

Iz srca vam kličemo: /„Prosíte zdaj za nas, / da se srečni snidemo / v Bogu pri vas!“

Globoka in presunljiva tišina je zavladala v dvorani, ko je Bajukov Andrej nato iz Zgodb neznanega junaka (Lojzeta Novaka) z dramatično doživetostjo recitiral prizor uboja slovenskega domobranskega sina v njegovi rojstni hiši por rafalom partizanskih krogel. ...

Svobodna Slovenija, 14. julija 1960 - št. 28

dva izmed najmlajših žrtev, ki sta bila v času genocida stara 14 let. Do zdaj so skupno identificirali ostanke približno 6500 žrtev, ostale še iščejo v množičnih grobiščih, ki jih vedno znova odkrivajo na vzhodu BiH. Haaško tožilstvo je doslej obtožilo skupno 21 posameznikov, a pravnomočno obsodilo le tri - poleg Krstiča še nekdanja vojaška častnika, bosanska Srba Popoviča in Ljubišo Bearo. Slednjima je sodišče pred mesecem dni izreklo dosmrtni zaporni kazni zaradi sodelovanja pri pokolu.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alenka Godec** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com** **Za Društvo ZS:** Alenka Jenko Godec / **Urednik:** Tone Mizerit **Sodelovali so še:** Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Andrej Fink, Božidar Bajuk, Sandi Žnidar, Mikaela Podržaj, Alenka Belič Fantini, Barbara Kržišnik in Irena Fadiga.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

MEMORIAL

El 4 de julio se realizó, por 21ª vez, la misa por los caídos domobranci y otras víctimas de la violencia revolucionaria en la fosa común en Kočevski Rog. La misa fue presidida por el presidente de la Conferencia episcopal eslovena, dr. Anton Stres. Previamente se rezó un rosario y se realizó la ofrenda floral. Tras la misa, se realizó una ceremonia en memoria de las víctimas de la que participaron más de 3000 personas. Estuvo presente entre otros representantes de la política, el premier esloveno Borut Pahor. *(Pág. 1)*

CONSEJO CONSULTIVO

El martes 6 de julio tuvo lugar en Ljubljana la 4ª reunión del órgano consultivo para los eslovenos por el mundo. La misma fue dirigida por el premier Borut Pahor. Participaron de la misma el ministro para los eslovenos pro el mundo B. Žekš, el ministro de asuntos exteriores S. Žbogar, de educación y deporte I. Lukšič, y de cultura M. Širca, entre otros, conjuntamente con los representantes de los eslovenos por el mundo. Tone Mizerit y Andrej Fink participaron por la Argentina. Entre los temas que se trataron figuró el listado de profesionales y científicos de origen esloveno que está en formación, con el objetivo de alcanzar intercambios y la cooperación en el ámbito del conocimiento. También se trató sobre las dificultades de obtener la ciudadanía eslovena y la posibilidad de simplificar la votación en el extranjero. *(Pág. 1)*

REUNIÓN ESLOVENA

El ya tradicional Campamento de eslovenos por el mundo, encontró su lugar en las termas de Dolenjska el 4 de julio. Como todos los años lo organizó la Asociación Slovenija v Svetu (SVS). La temática de la jornada se relacionó con la emigración eslovena en la actualidad. Este año se presentaron las conclusiones del encuentro juvenil que la Asociación organizó en Vipava y los resultados de las encuestas sobre la conciencia eslovena en los jóvenes. De ellas se desprende, que dos tercios de los consultados se sienten eslovenos y tienen un fuerte deseo de mantenerse en la comunidad. El presidente de SVS, Boštjan Kocmur, señaló que todo esloveno que viva en el país o en el extranjero puede enriquecer a los conciudadanos donde quiera que estén. Por eso es bueno, renovar los vínculos y dialogar sobre como seguir. El ministro para los eslovenos por el mundo Boštjan Žekš participó de la jornada y afirmó que en el 2011, preparará junto con otras organizaciones gubernamentales y turísticas una reunió que agrupará a todos los emigrados que estén de visita por el país. La parte cultural estuvo amenizada por los grupos procedentes desde Munich, Toronto y la Argentina (RAST 39 y un grupo desde Mendoza). *(Pág. 2)*

ENCUENTRO ESPIRITUAL JUVENIL

Los jóvenes aprovecharon el feriado del mes de junio para profundizar la fe. Por ello, se reunieron en el centro esloveno de Ramos Mejía e invitaron al padre Alejandro Díaz para guiar la jornada. Durante la misma, hablaron sobre la enfermedad del sida luego de ver un video. También estuvieron los padres Franci Cukjati y Janez Cerar, para poder dialogar con ellos. Otro de los temas que se trató fue la homosexualidad. El encuentro terminó con la santa misa. *(Pág. 3)*

MENDOZA

Los eslovenos en la provincia de Mendoza celebraron el Día Nacional de Eslovenia entonando los himnos nacionales, con poesías y palabras alusivas a la fecha. El mismo domingo, realizaron la Asamblea General y eligieron a la nueva comisión. Para celebrar ambos acontecimientos realizaron un almuerzo. Felicitaciones a la comisión y muchos éxitos. *(Pág. 3)*

CURSO FRANCE BALANTIČ

Los alumnos del curso de idioma esloveno de San Justo celebraron el Día Nacional de Eslovenia el sábado 26 de junio con un acto que incluyó poesías, canciones y baile. También hubo una exposición con los trabajos realizados por las familias de cada uno de los alumnos del curso France Balantič donde se explicaba a través de fotos, frases o canciones, la trágica ruta trazada desde Eslovenia hacia la Argentina tras la segunda guerra mundial. *(Pág. 3)*

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino \$240, pri pošiljanju po pošti: sivi papir \$320, beli papir \$425; Bariloche \$285; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države.**Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750 — C1289ABJ Buenos Aires - Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

Correo
Argentino
Suc. 7

FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211

R. Nac. de la Propiedad
Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089
de Lucia Bogataj
H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog,
Nevropsihiater. Konzultorij v Ramos
Mejiji, Tabladi in Belgrano. Ordinira
ob ponedeljkih in torkih od 13. do
19. ure. Ob sobotah od 9. do 14
ure. Prijave na telefon: 4652-7967.
Nujno pa na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhaki - Zobozd-
ravnica - Splošna odontologija -
Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ra-
mos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados -
odvetniki. Zapuščinske zadeve.
Somellera 5507, (1439)
Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386.
E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica -
Uradna prevajalka za slovenski jezik
Lavalle 1290, pis. 402 - Tel.
4382-1148 - 15-4088-5844-
mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar. -
Sucesiones - Contratos - Familia -
Comercial - Laboral - Civil - Jubila-
ciones - Pensiones. Martes y vier-
nes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º
H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-
4039 - Cel.: 15-6447-9683
farrerasanac_te@yahoo.com.ar

OSEBNE
NOVICE

Krsta
V cerkvi Marije Pomagaj
sta 9. julija bila krščena
dvojčka **Tomaž Pregelj** in
Luka Pregelj, sina Oskarja
in Veronike roj. Grabnar. Za
botra sta bila: Tomažu, Jože
Pregelj in Marija Grabnar;
Luku pa Karel Pregelj in
Monika Svetlin. Krstil je g.
Franci Cukjati. **Srečni družini
iskrene čestitke!**

Nov diplomant
Na Instituto Argentino
de Mercado de Valores de
Buenos Aires je dne 5. julija
diplomiral **Pavel Jože Radoš**
in postal „Operador de mer-
cado bursátil“. **Čestitamo in
mu želimo mnogo uspehov!**

Smrt
Umrla je v San Martinu
ga. **Marija Lobnik roj. Ho-
movc** (86). **Naj počiva v
miru!**

OBVESTILA

ČETRTEK, 15. julija:
ZSMŽ San Martín lepo
vabi na mesečni sestanek v
domu ob 16. uri. Govoril bo
dr. Jure Rode „Biti katoličan
danes“ (Hinduizem, Budi-
zem). Vsi, tudi možje lepo
vabljeni.

SOBOTA, 17. julija:
Redni pouk na
srednješolskem tečaju RMB,
ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 18. julija:
Mladinski dan v San
Martinu

NEDELJA, 25. julija:
Prijateljski asado, ob 13.
uri v Našem domu.

SREDA, 28. julija:
Učiteljska seja, ob 19.30
uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 31. julija:
Občni zbor Slovenske
kulturne akcije, ob 17. uri v
Slovenski hiši.

Ajd'mo na žur, ob 21.
uri v Našem domu San Justo.

NEDELJA, 1. avgusta:
58. obletnica Hladniko-

vega doma.
SOBOTA, 7. avgusta:
Redni pouk na
srednješolskem tečaju RMB,
ob 15. uri v Slovenski hiši ter
sestaneke staršev in razdelitev
spricheval.

NEDELJA, 1. avgusta:
Romanje v Lourdes

SOBOTA, 21. avgusta:
Redni pouk na
srednješolskem tečaju RMB,
ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 22. avgusta:
Kvintet Triestango, ob
17. uri v San Martinu.

DAROVALI
SO

V dobrodelni sklad
Zveze slovenskih mater in
žena je darovala: ga. Zofi-
ja Lazar 100.- pesov na-
mesto cvetja na grob g.
Ivanu Likozarju in 50.-
pesov namesto cvetja na
grob ge. Mariji Dolinšek.
Bog povrni!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 14. julija 2010	
1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,26 US dolar
1 EVRO	1,30 KAD dolar
1 EVRO	4,98 ARG peso

SLOVENCİ IN ŠPORT

ZAMUDA — KDAJ PA PRVA TEKMA?
Mestna občina je Ljubljana (MOL) je podjetju Grep
podaljšala rok za izgradnjo športnih objektov v Stožicah do
30. julija, torej za en mesec po prvotnem roku, je dejal
ljubljski župan Zoran Janković. Kot pravi, se bo MOL z
nogometnim stadionom tudi prijavila na razpis ministrstva za
šolstvo in šport za sofinanciranje športne infrastrukture.

TUDI BOKS NAJ BI BIL V STOŽICAH
Slovenski boksar Dejan Zavec, svetovni prvak po verziji
IBF, bo naslov v velterski kategoriji proti prvemu izzivalcu
Poljaku Rafalu Jackiewicz, branil v soboto, 4. septembra, v
novi dvorani v ljubljanskih Stožicah (če bo do takrat do-
končana, seveda).

SRBRO IN BRON NA DIVJIH VODAH
Slovenski slalomisti na divjih vodah so se izkazali na
mladinskem svetovnem prvenstvu v francoskem Foixu. Kaja-
kaš Simon Brus je osvojil srebro, Eva Terčelj pa je bila med
kajakašicami bronasta.

ZMAGA V TROSKOKU
Snežana Rodič je na mednarodnem atletskem mitingu v
Barceloni zmagala v troskoku (14,35 m), Marija Šestak, druga
slovenska reprezentantka, pa je bila v tej disciplini četrti
(13,78 m). Nina Kolarič, slovenska rekorderka, je bila tretja v
skoku v daljino (6,52 m).

PO BOLGARIJI JE NA VRSTI LITVA
Slovenska moška teniška reprezentanca se je z zmago
nad bolgarsko ekipo uvrstila v tretji krog druge evroafriške
skupine Davisovega pokala. Po prvem dnevu je na Otočcu
Slovenija že vodila proti Bolgariji z 2:0. Najprej je Grega
Žemlja premagal Todorja Eneva, nato pa je bil Blaž Kavčič
boljši od Grigorja Dimitrova. - Naslednji dan sta Grega
Žemlja in Luka Gregorc v igri parov po ogorčenem boju
premaga Grigorja Dimitrova in Ivajla Trajkova, s čemer je
dvoboj že dobil zmagovalca. - Tretji dan sta nastopila dva
Blaža: Rola in Kavčič. Mladi Rola je svoj uvodni nastop v
državni reprezentanci končal že po dobri uri igre, saj je
tekmeca Valentina Dimova premagal s 6:0 in 6:1. Blaž
Kavčič pa je v zadnjem dvoboju ugnal Todorja Eneva.
Slovenijo na zadnji stopnički za preboj v višji rang
tekmovanja septembra letos čaka Litva.

KVINTET TRIESTANGO V SAN MARTINU

v nedeljo 22. avgusta 2010 ob 17. uri

www.triestango.it

AJD'MO NA
ŽUR!

V Soboto 31. Julija, ob
21:00 uri v Našem
Domu.

Na razpolago bo večerja (golaž) v družbi
Die Freunde in DJ.

Hipólito Yrigoyen 2736, San Martín.

18. JULIJA

42. Mladinski Dan

8.45 Sv. Maša

10.00 Začetek tekmovanj

13.00 Kosilo

19.30 Kulturni Program

Nato prista zabava!
ojo Priročna Vabljeni!

SDO - SFZ San Martín

Ramón Carrillo 2362

Slovenska kulturna akcija

vabi vse člane na občni zbor, ki bo v mali dvorani Slovenske hiše,

v soboto, 31. julija ob 17. uri.

Potek:
a) poročila odsekov, b) volitve novega odbora), c) slučajnosti.

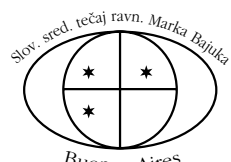
„Iz zvestobe, skupna rast“

58. obletnica društva Slovenska vas

1. avgusta 2010

ob 9. uri sv. maša
ob 9.30 uri kulturni program. Govornik prof. Martin Sušnik
ob 13. uri kosilo

Vsi prav lepo vabljeni!

SLOVENSKI
SREDNJEŠOLSKI TEČAJ
„RAVNATELJA MARKA BAJUKA“

ZLATI LJUBILEJ

Slovenska hiša, sobota 16. oktobra 2010

Naš dom

vabi na

San Justo

Prijateljski asado

V nedeljo 25. julija ob 13.00 uri v Našem domu.

Čisti dobiček je namenjen za misijonsko delo, ki ga opravlja Pedro
Opeka na Madagaskarju.

Lepo vabljeni!

Prijave za kosilo pri Mici Malavašič Casullo (4441-5528) ali v pisarni
Našega doma (4651-4914)